

परमानन्द-स्तोत्रम्

परमानन्द-संयुक्तं, निर्विकारं निरामयम्।
ध्यानहीना न पश्यन्ति, निजदेहे व्यवस्थितम् ॥ १ ॥

अनन्तसुखसम्पन्नं, ज्ञानामृतपयोधरम्।
अनन्तवीर्यसम्पन्नं, दर्शनं परमात्मनः ॥ २ ॥

निर्विकारं निराबाधं, सर्वसङ्गविवर्जितम्।
परमानन्दसम्पन्नं, शुद्धचैतन्यलक्षणम् ॥ ३ ॥

उत्तमा स्वात्मचिन्ता स्यान्मोहचिन्ता च मध्यमा।
अधमा कामचिन्ता स्यात्, परचिन्ताऽधमाधमा ॥ ४ ॥

निर्विकल्प समुत्पन्नं, ज्ञानमेव सुधारसम्।
विवेकमञ्जुलिं कृत्वा, तत्पिबन्ति तपस्विनः ॥ ५ ॥

सदानन्दमयं जीवं, यो जानाति स पण्डितः।
स सेवते निजात्मानं, परमानन्दकारणम् ॥ ६ ॥

नलिन्याञ्च यथा नीरं, भिन्नं तिष्ठति सर्वदा।
सोऽयमात्मा स्वभावेन, देहे तिष्ठति निर्मलः ॥ ७ ॥

द्रव्यकर्ममलैर्मुक्तं भावकर्मविवर्जितम्।
नोकर्मरहितं सिद्धं निश्चयेन चिदात्मकम् ॥ ८ ॥

आनन्दं ब्रह्मणो रूपं, निजदेहे व्यवस्थितम्।
ध्यानहीना न पश्यन्ति, जात्यन्धैव भास्करम्॥ ९॥

सद्ध्यानं क्रियते भव्यैर्मनो येन विलीयते।
तत्क्षणं दृश्यते शुद्धं, चिच्चमत्कारलक्षणम्॥ १०॥

ये ध्यानशीला मुनयः प्रधानास्ते दुःखहीना नियमाद्भवन्ति।
सम्प्राप्य शीघ्रं परमात्मतत्त्वं, ब्रजन्ति मोक्षं क्षणमेकमेव॥ ११॥

आनन्दरूपं परमात्मतत्त्वं, समस्तसंकल्पविकल्पमुक्तम्।
स्वभावलीना निवसन्ति नित्यं, जानाति योगी स्वयमेव तत्त्वम्॥ १२॥

चिदानन्दमयं शुद्धं, निराकारं निरामयम्।
अनन्तसुखसम्पन्नं सर्वसङ्गविवर्जितम्॥ १३॥

लोकमात्रप्रमाणोऽयं, निश्चये न हि संशयः।
व्यवहारे तनुमात्रः कथितः परमेश्वरैः॥ १४॥

यत्क्षणं दृश्यते शुद्धं तत्क्षणं गतविभ्रमः।
स्वस्थचित्तः स्थिरीभूत्वा, निर्विकल्पसमाधिना॥ १५॥

स एव परमं ब्रह्म, स एव जिनपुङ्गवः।
स एव परमं तत्त्वं, स एव परमो गुरुः॥ १६॥

स एव परमं ज्योतिः, स एव परमं तपः।

स एव परमं ध्यानं, स एव परमात्मनः॥ १७॥

स एव सर्वकल्याणं, स एव सुखभाजनम्।

स एव शुद्धचिद्रूपं, स एव परमः शिवः॥ १८॥

स एव परमानन्दः, स एव सुखदायकः।

स एव परमज्ञानं, स एव गुणसागरः ॥ १९॥

परमाल्हादसम्पन्नं, रागद्वेषविवर्जितम्।

अरहंतं देहमध्येषु यो जानाति स पण्डितः॥ २०॥

आकाररहितं शुद्धं, स्वस्वरूपे व्यवस्थितम्।

सिद्धमष्टगुणोपेतं, निर्विकारं निरञ्जनम्॥ २१॥

तत्सद्दर्शनं निजात्मानं, प्रकाशाय महीयसे।

सहजानन्दचैतन्यं, यो जानाति स पण्डितः॥ २२॥

पाषाणेषु यथा हेम, दुग्धमध्ये यथा घृतम्।

तिलमध्ये यथा तैलं, देहमध्ये तथा शिवः॥ २३॥

काष्ठमध्ये यथा वह्निः, शक्तिरूपेण तिष्ठति।

अयमात्मा शरीरेषु, यो जानाति स पण्डितः॥ २४॥